ئەم کەسانە حەزیان لە گیان لەدەستدانی ئەوانیترە …عیماد عەلی

ئەوەی هیچ خەڵکێکی گشتی نیە، یان لە رووی سایکۆلۆجیەوە نەخۆشە، یان ئامانجێکی سیاسی هەیە و لەو رێگەی شەیتانیەوە کار دەکات، یان وەڕس بووە و راست و هەڵە لەیەك جیاناکتەوە، یان باوەر بە مردنی خۆی و تێپینی کەرەکەشی هەیە، یان سادیەتی گیانەوەرانەی دڕندانەی خۆی زاڵە بەسەر فکر و روح و مێشکیدا، یان تەنها بۆ دژایەتیە بۆ ئەویتر و بێ رەحمانە ئاواتەخوازە تەڕ و وشك پێکەوە بسوتێن و گرنك ئەو بەڵایە لەو دوور بێت، زۆر هۆکاری لاوەکیی دیکەش دەبنە مایەی بۆ خەمی لە مردنی کەسانی دیکە.

تۆیەك بەهەر پشتخانی رۆشنبیری و عەقڵیەتی تایبەتی خۆتەوە، زۆرجار کە هەواڵی گیان لەدەستدانی کەسێك دەبیستی، بێگومان کە بیناسی و کەسوکار و خزم و نزیکەکانی بێت جیاوازە لەوەی نەیناسیت، بەڵام کە بە روداوێك یان کارەساتێك یان لەشەردا گوێبیستی کوشتن و لێقەومان دەبیت، یەکسەر ئەوەی بە هەست و نەستدا گوزەر دەکات ئەوەیە کە ئەگەر بە ئاشکراش باسی نەکەیت لەگەڵ خۆتدا دەڵێیت باش بوو من و کەس و کارم تێدا نەبووین. ئەمە حەقیقەتێکی زانستیانەی تاقیکراوەیە و کەس باسی ناکات و شتێکی سایکۆلۆجی تایبەتە بە مرۆڤ، بەڵام بەپلەی جیاوازەوە لە هەر یەکێکدا بوونی هەیە. لەگەڵ ئەوەشدا ئەوەی لەریزبەدەرە ئەوەیە خەڵکانێك هەن بەخۆیان و دوور لە کارەسات و نەخۆشی و لێقەومان بۆ ئامانجێکی سیاسی بێت یان یان ئابووری یان کۆمەڵایەتی لەگەڵ خۆیاندا حەز دەکەن خەڵکی دیکە بمرێت یان ژمارەی ئەو کەسانەی نزیکن لەو کەم ببنەوە. نمونەش زۆرە و لەوانە زۆر مان گوێمان لەوەبووە کە فڵان سەرکردە بە رەفتاری نا پێویسیت بۆتە هۆکاری گیان لەدەستدانی کۆمەڵێك خەڵك و لەبەر ئەوەی خۆی تێدا نەبووە وەکو ئەوەبووە لای ئەو نە بای دیبێت و نە بارانیش. خەڵکی تریش ئاواتەخواز بووە بۆ ئامانجێکی سیاسی ژمارەی کوژراوانی رووداو گەلێك زیاتر بووایە و، خەڵکی تریش بۆ گوێدانە دەرئەنجامی خەتەرناکی رەفتارێکی سیاسی لەوەی ببێتە هۆکاری ژمارە لەرادەبەدەری گیان لەدەست دان، هەنگاوی نابەحێی خۆی ناوە و حسابی بۆ هیچ شتێك نەکردووە. ئەم جۆرە سەرکردانە و کەسانی ساکار و ئاساییش زۆرن کە باوەڕیان بەوەیە ئاگرە سورە لە خۆی دوور بێت و

روحیەت و نەفسیەت و رادەی رۆشنبیری وای لێدەکات ئەم جۆرە بیرە زاڵ بێت بەسەریدا. خەڵکی خوپەرستی تریش هەیە کە وا بیر دەکاتەوە، لەهەر بوارێکدا ژمارەی رکابەری کەم بیت دەستکەوتی زۆرتری دەست دەکەوێت، لەم بارەوە لەسەرجەم شۆرشەکان و لە نێو بزوتنەوەی رزگاریخوازی کوردستانیش شتی لەم شێوە کەم نەبووە.

ئەم جۆرە هەست و نەستانە لە دەرئەنجامی رەهەندی سادیانەی مرۆڤە لە قووڵایی نانەستی خۆیدا کەڵەکەبووە، ئەم حۆرە هەستانە ئەوە نیە تەنها لەبەرامبەر دوژمنان بێت بەڵکو لە ئاست ئەوانەشەوەیە بە شێوەیکی گشتی هیچ پەیوەندیەکیان پێوە نەبێت و تەنانەت نەشیناسن.

لەم سۆنگەوە، ئەو جۆرە خەڵکانە دەبینیت کە چۆن مامەڵە لەگەڵ ئەم بەڵای کۆرونا لەکوردستان دەکەن، تا ئەو کاتەی خۆیان توش دەبن، لەو جۆرانە بۆ مەرامێکی سیاسی تایبەت خۆی دەکات بە دلسۆزی هەمووان و کەچی خۆی دەمامکی پێشیوە و دەستکێشی لەدەستدایە و ئەگەر توش بێت توانای مادی ئەوەی هەیە لە نەخۆشخانەی تایەبت خۆی چارەسەر بکات بەڵام لەولاوە بە رلستەوخۆیی بێت یان ناراستەوخۆ بە قسە بێت یان بە رەفتار هانی خەڵکی دیکە دەدات گوێ لە رێنماییەکان نەگرێــت و بــە هەنگــاوی سیاســیی لەقەڵــەم دەدات، لــەم چــەن رۆژە لەسەرجەم ناوچەکان لەم جۆرە خەڵکەمان زۆر بینی.

ئێستا لەم تەشەنە کردنەی پەتای کۆرونادا، خەڵکی هەمە جۆرە مان بۆ دەرکەوت لە تاکی ئاسایی نێو کۆمەڵگەوە بگرە تاوەکو بەرپرسە نابەرپرسەکان یان فەرمانرەوایانی بێ سیفەت و دوور لە مرۆڤایەتی، بەڵام ئەوەی بەزەقی دەردەکەوێت و زاڵە بەسەر وەزعی هەمووواندا ئەوەیە کە روحی هاوکاری و هەست بە ژیاندۆستی و بیری مرۆڤایەتی تا ئەو رادەیە کزە کە بە ئاشکرا هەر کەسە و بۆ خۆی و لە پێناو تەنها خۆیدا رەفتار دەکات، تەنانەت لە کاتی میحنەتی لەم جۆرەدا کە دەکرێت ببێتە هۆکاری قڕکردنی خەلك بە گشتی و هەژار و نەدار و داماو بە تایبەتی ئەو تەنها بیری لای دەستکەوت و ئامانجە تەسك بینیەکانی خۆیەتی.

واتە هۆکاری کەسیی تایبەت ، ئامانجی سیاسی و ئەخلاق و ویژدان و پــەروەردە و رۆشــنبیری و عەقڵیــەت و بیرکردنــەوەی خۆدی و دیــدگای لەبەرامبەر ئەویتر و خودپەرستی گرنگترین ئەوهۆکارانەن کە رێیان لە حەزی کەسێك بۆ مردنی ئەویتر یان پاراستنی ئەویتر لە مردن هەیە.